

Powstanie Brama Łodzi, zaprojektowana przez Daniela Libeskinda. Czy naprawdę jej potrzebujemy?

20.12.2013

Chcieliśmy zrobić obiekt, który będzie wybitny pod względem formy i stanie się nową wizytówką miasta – tak o Bramie Łodzi mówią miejscy urzędnicy. Na konkurs złożono tylko jeden projekt – Daniela Libeskinda, który został jednogłośnie przyjęty. Czy na pewno jego pomysł jest "wybitny"? I czy na pewno Łódź potrzebuje nowej wizytówki?

W Łodzi ma powstać spektakularna budowla. W czwartek wieczorem miasto rozstrzygnęło przetarg na realizację projektu Bramy Miasta, czyli budynku, który za pięć lat stanie w miejscu parkingu samochodowego pod dworcem Łódź Fabryczna. Projekt wykonał jeden z najważniejszych światowych architektów, Daniel Libeskind. – Jego związki z Łodzią są oczywiste, w końcu to jego miejsce urodzenia – wyjaśnia dr Błażej Ciarkowski, historyk sztuki i architekt.

Ziemie pod budowę obiektu kupiła spółka LDZ Brama, w skład której wchodzi dwa przedsiębiorstwa: Grupa Atlas (75 proc. udziałów) i Budomal Dom (25 proc.). Oferta, którą złożyli, była jedyną, jaka wpłynęła na przetarg ogłoszony przez władze miasta w październiku.

Cena wywoławcza, zaproponowana przez miasto to 40 mln złotych netto (50 mln zł brutto). Spółka przebiła ją o tysiąc złotych i dzięki temu wygrała przetarg. Powierzchnia działki wynosi ok. 7,5 tys. m kw.

Ma być na bogato

Według łódzkich władarzy "Brama Miasta" ma być reprezentacyjną budowlą, która stanie się nowym symbolem Łodzi. Do współpracy zaproszono wybitnego architekta, Daniela Libeskinda, który ma status tzw. starchitecta, a na koncie mnóstwo fantastycznych projektów. I jedną wyjątkowo nieudaną realizację – w Warszawie, na ulicy Złotej 44.

Co zdecydowało o wyborze koncepcji? – Wpłynęła tylko jedna oferta – mówi Magdalena Wiśniewska, p.o. kierownika Oddziału Rozwoju Miasta w Biurze Architekta Miejskiego. – Ale była w pełni zgodna z naszymi oczekiwaniami, wyraźnie zaznaczonymi w wymaganiach przetargowych.

Co znajdowało się w tych dokumentach? – Ogólnie nakreślony kształt budynku, czyli nawiązujący do formy bramy z nadwieszeniem. Bardzo ważnym wymogiem było odpowiednie wpisanie Bramy w przestrzeń urbanistyczną: chcieliśmy, żeby otwierała przejście na osi ul. Traugutta – mówi Magdalena Wiśniewska.

– Naszym założeniem było również to, żeby obiekt był wybitny pod względem formy i stanowił dominantę w przestrzeni nowego centrum miasta – dodaje. Nasza rozmówczyni podkreśla, że projekt tak wybitnego architekta jak Libeskind gwarantuje najwyższy poziom jakości budowli, który trudno podważyć w dyskusji.

Co będzie znajdować się wewnątrz budynku? – W środku będą biura, część mieszkalna i lokale usługowe, czyli wszystko to, co pełni funkcję miastotwórczą – mówi Wiśniewska.

Wielki Libeskind

Rzeczywiście, Daniel Libeskind to jedna z najwybitniejszych postaci współczesnej architektury. Urodził się w Łodzi w 1946 roku, w rodzinie polskich Żydów. Jego rodzicom udało się ocaleć z Holocaustu dzięki temu, że na samym początku wojny zostali zesłani do więzienia w głąb ZSRR. Gdy architekt był dzieckiem, wyemigrowali do Tel Awiwu, a potem do Nowego Jorku, gdzie skończył architekturę.

Jest uznawany za wizjonera, który zmienił współczesną architekturę. Do jego najważniejszych realizacji zalicza się Muzeum Żydowskie w Berlinie, Muzeum Wojenne w Trafford oraz centrum handlowe Crystals w Las Vegas. W Polsce zrealizował do tej pory wieżowiec na ulicy Złotej 44, który stał się obiektem drwin tysięcy internautów. Zapowiadana koncepcja była niezwykle imponująca, ale ze względu na "oszczędności spowodowane kryzysem" całość wygląda jak marna kopia projektu.

"Efekt Złotej"

Czy w przypadku tej realizacji będziemy mieli do czynienia z "efektem Złotej?" – Na umowę są nałożone takie obostrzenia, które gwarantują powodzenie inwestycji, a interesy miasta są bardzo dobrze chronione – mówi Magdalena Wiśniewska.

Tylko czy nie znajdują się luki prawne, które pozwolą ominąć miejskie zakazy? Warto też się zastanowić, czy Łodzi w ogóle jest potrzebna tego typu budowla. I czy nazwisko Wielkiego Architekta naprawdę zawsze jest gwarantem doskonałej jakości projektu? Przykład Złotej 44 pokazuje, że w Polsce wszystko jest możliwe. Niestety, na naszą niekorzyść.

– Patrząc na wizualizację, poczułem się tak, jakbym cofnął się w czasie o jakieś 10, 15 lat, do okresu największej popularności architektury dekonstruktywistycznej – mówi dr Błażej Ciarkowski z Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego. – Z całym szacunkiem dla twórczości Libeskinda, ale ten projekt jest już nieco wtórny – dodaje.

Nasz rozmówca stwierdza, że to estetyka sprzed ładnych kilku, a nawet kilkunastu lat. – Trochę już nie pasuje do dzisiejszych realiów, obrazuje myślenie sprzed dekady: zatrudnimy starchitecta i dzięki temu będziemy mieli tzw. "efekt Bilbao" – dodaje historyk sztuki. – Ale tego już nie powtórzymy, a tego typu "ikony" architektury stawia się obecnie w Dubaju czy Chinach. Może warto byłoby postawić na mniejszą realizację, ale lepiej dostosowaną do potrzeb miejscowej społeczności? Warto zwrócić uwagę na lokalny kontekst dodaje.

Projekt "Bramy Łodzi" pokazuje, że z pewnością będzie obiektem spektakularnym, ale pod względem estetycznym wtórnym i przytłaczającym. Czy na pewno potrzebujemy kolejnego takiego obiektu?

Doświadczenia z Warszawy pokazują, że nawet projekt najlepszego architekta nie gwarantuje dobrej realizacji. – Czy budowa obiektu-wizytówki nie była doskonałą okazją do ogłoszenia konkursu, szansą na wykazanie się młodej polskiej myśli architektonicznej? – pyta dr Ciarkowski.

Kontakt

BUDOMAL

90-642 Łódź
al. Włókniarzy 221/225

tel. 42 634 05 05
tel./fax: 42 205 44 28
email: lodz@budomal.com.pl

O firmie

Od początku istnienia misją firmy BUDOMAL jest dochowywanie najwyższych standardów w realizacji prac i obsłudze klientów. Firma, wprowadziła i stosuje nowatorski system informatyczny XPERTIS do zarządzania projektami wykonawczymi. Szczegółowo zaplanowana strategia rozwoju, konsekwentnie realizowana polityka jakości zgodna z normą EN ISO 9001:2000, profesjonalizm wykonawstwa, a także prowadzenie działalności przyjaznej środowisku naturalnemu buduje markę BUDOMAL jako podmiotu konkurencyjnego i silnego ekonomicznie. BUDOMAL od lat angażuje się w działalność charytatywną wspierając między innymi Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, Fundację Słoneczna Buzia czy Caritas Archidiecezji Łódzkiej w niesieniu pomocy najbardziej potrzebującym.

www.budomal.com.pl/aktualnosc,439,powstanie-brama-lodzi-zaprojektowana-przez-daniela-libeskinda-czy-naprawde-jej-potrzebujemy.html